

Висновок наукового керівника
щодо дисертаційного дослідження та наукової складової індивідуального
плану
аспіранта В. І. Щепаченка

Аспірант Владислав Ігорович Щепаченко навчається у dennій бюджетній аспірантурі з жовтня 2020 р. За цей час він успішно завершив виконання освітньої складової та завершує виконання наукової складової індивідуального навчального плану. У 2021/2022 навчальному році В. І. Щепаченко був відзначений академічною стипендією імені М. С. Грушевського. Навчання у аспірантурі та створення дисертації він поєднував із стажуванням в закордонних наукових установах та участю в міжнародних наукових конференціях. У жовтні 2021 р. він взяв участь у міжнародній конференції «Імперії і варвари» до 80-ліття О. М. Приходнюка (м. Хмельницький, Історико-культурний заповідник «Межибіж»). У липні 2022 р. В. І. Щепаченко отримав стипендію Німецького археологічного інституту у рамках програми «Global Archaeology, Sustainable Archaeology and Archaeology of Sustainability», за якою протягом вересня стажувався у Римсько-Германській комісії Німецького археологічного інституту (м. Франкфурт на Майні), де працював над проектом «Early Migration Period Glassware in Chernyakhiv Culture: Networks of Distribution». Стажування завершилося доповіддю здобувача, що одержала високу оцінку дирекції інституту. У березні 2023 р. він взяв участь у міжнародній конференції «Готський шлях: спільна історична реконструкція та віртуальна подорож в минулі» (м. Володимир), де виступив із доповіддю «Скляні чаші з оплавленим краєм вінець у черняхівській культурі: до питання про можливі центри виробництва». У квітні 2023 р. він був прийнятий до Міжнародної Асоціації з вивчення історії скла (International Association for the History of Glass). У червні-грудні 2023 р. В. І. Щепаченко отримав стипендію Німецького археологічного інституту на виконання дослідження в рамках проекту «Documenting, Recording and Saving Ukrainian Archaeological Heritage». Наукові доробки здобувача,

виконані в межах двох вказаних проектів повністю відповідають темі дисертаційного дослідження.

Протягом 2020-2023 року вийшли друком три статті аспіранта дві з яких, опубліковані у фаховому виданні «Археологія» (Щепаченко В. І. Скляний посуд римського часу з Війтенків: технологічний аспект. Археологія, 1, 2022, с. 121-153; Щепаченко В. І. Скляні чаши з оплавленим краєм вінець: проблема походження. Археологія, 2, 2023, с. 98-136), дві у закордонних виданнях «Študijné zvesti» (Shchepachenko V. Glasschalen vom Typ Weklice aus den Gräberfeldes 110 und 211 des spätkaiserzeitlich-/frühvölkerwanderungszeitlichen Gräberfeldes Vojtenki 1. Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied, 67-1, Nitra, 2020, pp. 77-101) та Slovenská archeológia (Shchepachenko V. Early Migration Period Glassware in Chernyakhiv Culture. Networks of Distribution (Based on Glass Finds from Viitenky and Velyka Buhaivka Burial Grounds). Slovenská archeológia. 2023. LXXI-2. pp. 345-376). Ще одну статтю подано до друку у журналі «Археологія» (Демидко С. Ю., Строценъ Б. С., Щепаченко В. І. Скляні кубки із поховань могильника Лісові Гринівці у Південному Побужжі. Археологія, 4, 2023, у другі). Публікація успішно пройшла рецензування та має з'явитися до кінця червня 2024 року. П'ять із п'яти представлених статей аспіранта знаходяться у виданнях індексованих науково-метричними базами Scopus або/та Web of Science.

Вважаю, що за період навчання у аспірантури Владислав Ігорович Щепаченко виріс до самостійного дослідника, повністю сформованого науковця з великою ерудицією, який розуміє наукову проблематику римського часу – початку доби Великого переселення народів на терені європейського Барбарикуму, він є спроможним самостійно організувати підготовку та виконання наукових проектів. Він має зацікавленість і до педагогічної діяльності, де отримав досвід, проводячи семінарські (практичні) заняття із студентами історичного факультету, де з жовтня 2023 р. як викладач працює за сумісництвом.

Дисертація В. І. Щепаченко «Соціально-економічний розвиток населення пізньоримського часу – початку доби Великого переселення народів на території

України: за матеріалами скляного посуду черняхівської культури», яка складається з чотирьох розділів, вступу, висновків, додатків, являє собою узагальнююче, аналітичне дослідження з великою базою даних (каталогом), що відрізняється науковою новизною. Для створення джерельної бази дослідження крім опрацювання опублікованих матеріалів та наукових звітів дисертант особисто опрацював колекції шістнадцяти музеїв та наукових установ (серед них також дві закордонні). У дисертації розглядаються актуальні питання типології, хронології та поширення скляного посуду в ареалі черняхівської культури на території України, а також технологія виготовлення та декорування артефактів. За матеріалами скляного посуду, аспірант намагається представити реконструкцію історико-культурних процесів, таких як: походження скляних посудин та динаміка їх надходження і поширення у черняхівській культурі, а також сприйняття та використання скляного посуду у черняхівському суспільстві.

До цього часу В. І. Щепаченко надав текст дисертаційного дослідження, тож є усі підстави вважати, що найближчим часом повністю готову дисертацію буде надано до захисту.

30.04.2024.

Науковий керівник, кандидат історичних наук,

доцент кафедри історії стародавнього
світу та середніх віків,

Андрій ТОКАРЕВ

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу
кадрів

